

ILTAPÄIVÄ TRÄSKÄNDAN KARTANON PUISTOSSA

puistokävely 11.6. 2015 klo 15.00 – 18.00

Träskändan kartanopuisto sijaitsee n. 5 kilometrin päässä Espoon keskuksesta Järvenperässä, Pitkäjärven lounaispäässä. Laajaan puistoalueeseen kuuluvat päärakennuksen lähiympäristön koristeistutukset, lounais- ja eteläpuolelle levittäytyvä maisemapuutarha, joka joen vastarannalla muuttuu maisematyyliseksi puistoksi ja puistometsäksi. Kauimpana etelässä on Kvarnbyn kylän puolella luonnonmetsä-alue, joka on liitetty alueeseen v. 1961 luonnonsuojelupäätöksen yhteydessä. Träskändan puistotien ja Kuninkaantien varrella puistoa kehystävät kivimuurit, jotka on rakennettu eri vaiheissa 1820-luvulta 1980-luvulle. Puistoalueen luoteisosaan on 1950-luvulla rakennettu entinen kunnalliskoti. Träskändan puistotien koillispuolella on kartanoon kuulunut ns. meijerirakennusten ryhmä sekä kauppuutarha, jonka paikalla on sijainnut kartanon laaja kasvihuoneryhmä ja hyötynuutarha.

Suurtilaksi Träskända alkoi kehittyä 1700- ja 1800-luvun taitteessa Viaporissa komendanttina olleen C.N. af Klerckerin toimesta. Kartanon suuruuden aika koitti prokuraattori Carl Johan Walleen (1781 – 1867) omistajakaudella 1820-1840. Tältä ajalta ovat arvokkaan puuston lisäksi säilyneet C.L. Engelin suunnittelema uusgoottilainen viljamakasiini ja klassistinen pyörötempeli. Walleenin jälkeen kartanon omistajaksi tuli hänen tytärspuolensa Aurora Demidov, myöh. Karamzin, jonka omistajakaudella 1840-1890-luvulla kartanopuistoa laajennettiin huomattavasti ja puutarhaa muokattiin maisematyyliseksi. Aurora Karamzinin rakennuttamista rakennuksista ovat säilyneet mm. meijerirakennusryhmä ja keisarillinen latriini. Kartanon päärakennus on sijainnut samalla paikalla 1820-luvulta alkaen, mutta nykyinen päärakennus on pääosin 1920-luvun alusta.

Träskändan puisto on merkittävimpiä historiallisia puistoympäristöjä maassamme ja kartanomiljö antaa varsin edustavan kuvan 1800-luvun kartanokulttuurista ja kansainvälisten puutarhahanteiden soveltamisesta. Kartanopuisto ja sen rakennukset on luokiteltu valtakunnallisesti merkittäväksi rakennetuksi kulttuuriympäristöksi, samoin Suuri Rantatie, joka kulkee puiston halki (RKY 2009). Kartanopuisto on vuonna 1961 suojeltu luonnonsuojelualueeksi pohjoisinta huoltopiha-alueetta lukuun ottamatta ja puiston keskeiset osat ovat lailla rauhoitettua muinaismuistoaluetta.

Espoon kaupungin Kaupunkisuunnittelukeskuksen tilauksesta on 2014 laadittu Träskändanpuiston kulttuuriympäristöinventointi asemakaavatyön lähtöaineistoksi. Selvitystyöhön osallistuneet Gretel Hemgård ja Mona Schalin toimivat oppaina Puutarhataiteen seuran järjestämällä puistokävelyllä.

Tapaaminen kartanopuiston pohjoispään pysäköintialueella muurin sisäpuolella. Lähin osoite Träskändanristi 2.

Teksti ja kuva: Mona Schalin

PUUTARHATAITEEN SEURA RY
SAMFUNDET FÖR
TRÄDGÅRDSKONST RF
PL 941, 00101 HELSINKI
www.gardenartsociety.fi/

tili: FI41 8000 1770 5461 67
(Danske Bank)

HALLITUS:

Mona Schalin
puheenjohtaja
040 - 532 9558
mona.schalin[a]welho.com

Julia Donner
julia.donner[a]helsinki.fi

Outi Haavisto
outipellinen[a]gmail.com

Gretel Hemgård
gretel.hemgard[a]hemgard.fi

Maunu Häyrynen
mauhay[a]jutu.fi

Hiroko Kivirinta
hiroko.kivirinta[a]gmail.com

Päivi Islander
varapuheenjohtaja
paivi.islander[a]hel.fi

Jere Saarikko
jere.saarikko[a]hel.fi

Reeta Pellinen
reeta.pellinen[a]gmail.com

TOIMIHENKILÖT:

Mari Soini
sihteeri, internetsivut
040 - 590 8946
mari.soini[a]jiki.fi

Minna Raassina
taloudenhoitaja
041 - 536 6890
minna.vraassina[a]gmail.com

Turun paikallisosaston
yhteyshenkilö:
Marja-Leena Niitemaa
040 - 521 0327
maleni[a]jutu.fi

PUUTARHATAITEEN SEURA RY - SAMFUNDET FÖR TRÄDGÅRDSKONST RF

JÄSENTIEDOTE 1 / 2015

KOKOUSKUTSU

Puutarhataiteen seuran kevätkokous pidetään

**torstaina 26.3.2015 klo 18.00 Pauligin huvilalla,
Mechelininkatu 36, Helsinki.**

Kokouksen jälkeen valokuvaaja Aukusti Heinonen kertoo maisema-arkkitehtuurikohteiden ja puutarhojen valokuvauksesta, ks. lisää s. 3

Virvoketarjoilu. Lämpimästi tervetuloa!

KOKOUKSEN ESITYSLISTA:

1. Kokouksen avaus
2. Laillisuus ja päätösvaltaisuus
3. Kokouksen puheenjohtajan ja sihteerin sekä pöytäkirjantarkastajien ja ääntenlaskijoiden valinta
4. Vuoden 2014 toimintakertomuksen esittely
5. Vuoden 2014 tilikertomuksen esittely
6. Toiminnantarkastajien lausunnon esittely
7. Päätös tili- ja vastuuvapauden myöntämisestä hallitukselle
8. Kokouksen päättäminen

Lisätietoja:

Mona Schalin, puheenjohtaja,
p. 040 - 532 9558, mona.schalin@welho.com

Mari Soini, hallituksen sihteeri,
p. 040 - 590 8946, mari.soini@iki.fi

Kuva vasemmalla: Vallilan suurkortteli, Aukusti Heinonen

TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2014

Puutarhataiteen seura - Samfundet för trädgårdskonst perustettiin vuonna 1997. Yhdistyksen tavoitteena on puutarhataiteen tukeminen ja edistäminen sekä suomalaisen puutarhakulttuuriperinnön vaaliminen.

Vuoden 2014 toimintaan ovat kuuluneet kotimaan opintoretki, ajankohtaisten puistokysymysten seuranta, seuran verkkosivujen toimitustyö sekä suomalaista 1900-luvun puutarhataidetta ja maisema-arkkitehtuuria esittelevän julkaisun valmistelu.

Hallitus

Hallitus kokoontui vuoden aikana 6 kertaa päätösvaltaisena. Lisäksi pidettiin yksi kokous joka ei ollut päätösvaltainen ja yksi työkokous. Seuran hallituksen jäsenet vuonna 2014:

- Mona Schalin, puheenjohtaja
- Julia Donner
- Outi Haavisto, (apurahat)
- Gretel Hemgård (ulkomaan opintoretki)
- Maunu Häyrynen
- Päivi Islander, varapuheenjohtaja (kotimaan opintoretki)
- Hiroko Kivirinta
- Reeta Pellinen (jäsentiedote)
- Jere Saarikko

Toimihenkilöt

Seuran sihteerinä toimi Mari Soini ja taloudenhoitajana Minna Raassina. Internetsivuista vastasi Pertti Pyhtilä.

Vuoden 2014 toiminnantarkastajia ovat Kaisa Solin ja Daniela Rosqvist ja varatoiminnantarkastajia Liisa Eerikäinen ja Tuula Halmirinne

Jäsenet

Seurassa oli jäseniä vuoden 2014 alussa 265, joista 2 yhteisöjäsentä. Vuoden lopulla jäseniä oli 274, joista 1 yhteisöjäsen. Seuraan liittyi uusia jäseniä 22 ja erosi 2 henkilöjäsentä sekä 1 yhteisöjäsen. Lisäksi jäsenrekisteristä poistettiin 8 jäsentä puutteellisten yhteystietojen vuoksi.

Sääntömääräiset kokoukset

Kevätkokous pidettiin 24.3.2014 klo 17.30- Sibeliuksen puiston tuntumassa, Pauligin huvilalla, Mechelininkatu 36, Helsinki. Kokoukseen osallistui 9 seuran jäsentä.

Syyskokous pidettiin 18.11.2014 klo 17.30 Helsingin Kaupunkisuunnitteluviraston info- ja näyttelytila Laiturilla, Narinkka 2, Helsinki. Kokoukseen osallistui 10 seuran jäsentä.

Yleisötilaisuudet ja seminaarit

Kevätkokouksen jälkeen maisema-arkkitehti Kaisa Solin esitteli diplomityötään, joka käsitteli Sibeliuksen ja Topeliuksen puistojen maankäyttöä, asemakaavoitus- ja suunnitteluhistoriaa sekä rakentamista.

Syyskokouksen yhteydessä seura järjesti yhteistyössä Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston kanssa Keskuspuiston historiaillan, joka oli kaikille avoin luento- ja keskustelutilaisuus. Ilta liittyi kaupunkisuunnitteluviraston järjestämään Helsingin Keskuspuiston 100-vuotisjuhlanäyttelyyn. Illan puhujina toimivat dosentti Eeva Ruoff ja arkkitehti Mikael Sundman.

Opintoretket

Seura järjesti 20.9. syysretken Halikon Joensuun eli Äminnen kartanoon ja Kiskon Mommolaan. Suurin osa retkeläisistä matkusti tilausbussilla Helsingistä, mutta osa saapui omilla autoillaan muualta Etelä- ja Lounais-Suomesta. Äminnessä retkeläiset vastaanotti kartanon puutarhuri Outi Haaviston ja Mommolassa tilan omistaja Merja von Weissenberg. Retken asiantuntijaoppaina toimivat erikoistutkija Irma Lounatvuori ja maisema-arkkitehti Camilla Rosengren. Matkan aikana ruokailtiin Rikalanmäen krouvissa.

Jäsentiedotteet

Seuran jäsenille toimitettiin kaksi jäsentiedotetta. Kevään jäsentiedotteessa oli kuvaterveiset 2013 syksyn Tanskan opintomatkalta ja syksyn jäsentiedotteessa oli juttu Paimion parantolasta ja syysretken kuulumisista. Tiedotteiden toimitustyöstä vastasi Mari Soini.

Lausunnot

Maaliskuussa 2014 seuran hallitus laati kannanoton Helsingin kaupunkisuunnitteluvirastolle Eläintarhan alueen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ja maankäytön periaateluonnoksesta.

Seuran talous

Seuran tulot ovat koostuneet pääosin jäsenmaksuista (20€/jäsen, 10€/opiskelijajäsen, 100€ yhteisöjäsen).

Apurahat

Taiteen edistämiskeskus myönsi vuonna 2013 Puutarhataiteen seura ry:lle rakennustaiteen erityisavustuksen 7000 euroa. Apuraha käytettiin vuosina 2013 ja 2014 Unelma paremmasta maailmasta -kirjan ja näyttelyn maisemakohteiden valokuvaukseen.

Turun paikallisosasto

Paikallisosaston yhteyshenkilönä toimi Marja-Leena Niitemaa. Paikallisosaston Puheenjohtajana on toiminut Lars Tiusanen ja sihteerinä Marja-Leena Niitemaa. Paikallisosasto on laatinut alla olevan toimintakertomuksen.

Turun paikallisosaston toimintakertomus Vuodelta 2014:

Vuonna 2014 paikallisosasto järjesti seuraavat retket:

20.5. Arki-illan retki Luonnonmaalle yksityisautoilla. Kohteina merikapteeni Kari Rahjan puutarha Linnavuorella, Kaivolän asuntoalueen istutukset ja alppiruusu puisto Rasion Kerttussa Auli-Maarit Meriläisen opastuksella.

24.5. Bussiretki yhteistyössä Quercuksen kanssa. Kohteina Yrjö Karsikkoniemen arboretum Lemussa ja Leinojen puutarha Laijoen rantamilla. Lounaan jälkeen Stenbergin linnanrauniot ja Henrik Saleniuksen puutarha.

7.9. Bussiretki Somerolle yhteistyössä Quercuksen ja Ruissalon kasvitieteellisen puutarhan ystävien kanssa. Retkiohjelmahan kuului opastettu kierros Häntälän notkoissa, Kimalan kartanon puutarha ja sen kehittyminen sitten vuoden 2009, jolloin vierailimme siellä ensimmäistä kertaa ja opastettu kierros Härkälän kartanon sisätiloissa ja puutarhassa. Lounaan jälkeen Kaari Utrion ja Kai Linnilän puutarha Somerniemellä sekä paluumatkalla opastettu kierros Lahden kartanon sisätiloissa ja puutarhassa.

Esitelmä kevätkokouksen yhteydessä 26.3.2015 MAISEMA- JA PUUTARHAKOHTTEIDEN VALOKUVAUKSESTA

Puutarhataiteen seura, Maisema-arkkitehtiliitto MARK ja Arkkitehtuurimuseo valmistelevat yhdessä julkaisua Unelma paremmasta maailmasta - modernin teemaja 1900-luvun suomalaisessa puutarhataiteessa ja maisema-arkkitehtuurissa. Taiteen edistämiskeskus myönsi keväällä 2013 myöntämä apuraha on käytetty vuosien 2013 ja 2014 aikana Unelma paremmasta maailmasta -kirjan ja näyttelyn maisemakohteiden kuvaukseen. Valokuvaukset ovat vaihdelleet mm. Turun Luostarinmäestä Helsingin Arabianrantaan ja Joenniemen kartanosta Malmin hautausmaahan ja Turun ylösnousemuskappeliin.

Valokuvauksen on toteuttanut helsinkiläinen valokuvaaja ja valokuvataiteilija Aukusti Heinonen, joka tulee kevätkokouksen yhteydessä puhumaan ja keskustelemaan maisemakohteiden kuvauksesta. Aukusti kertoo itsestään näin:

Valokuvaajana erityisalaani on hitaasti liikkuvat ja paikallaan pysyttelevät kohteet, eli maisema ja arkkitehtuuri. Valmistuin taiteen kandidaatiksi jouluna 2013 ja jatkan opintojani valokuvataiteen maisteriohjelmassa Aalto yliopistossa. Olen kuvannut mm. Arkkitehtuurimuseon tarpeisiin 2010 lähtien. Puutarhataiteiden ja arkkitehtuurin kohteiden kuvaaminen on ollut mielenkiintoista ja innostavaa. Hyvä lopputulos vaatii ennakkosuunnittelua ja tarkkaa sääkartan seuraamista. Tärkeimpiä työkaluja projektissa on olleet valo, aika ja kärsivällisyys."

Kuva yllä: Näkymä Helsingin Arabianrannasta, Aukusti Heinonen